

ร่าง
ข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ว่าด้วยการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม
สาขาธรณีวิทยา
พ.ศ.

การควบคุมและการจัดการงานด้านธรณีวิทยาโดยที่ผู้ปฏิบัติขาดความรู้ ความเข้าใจ คุณธรรมและจรรยาบรรณ อาจนำมาซึ่งผลกระทบต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องมีการควบคุม และพัฒนาผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางธรณีวิทยา ให้มีความรู้และความรับผิดชอบ ตามมาตรฐานสากล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๖) (ค) (ง) และ (ข) มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๕๑ สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษแห่งสภาวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ว่าด้วยการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา พ.ศ.”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่.....(ให้มีผลพร้อมกับพระราชกฤษฎีกา)

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“ธรณีวิทยา” หมายความว่า สาขาวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่ง ที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับ ประวัติของโลก สสารที่เป็นองค์ประกอบ โครงสร้าง สภาพของโลก และกระบวนการตามธรรมชาติ ของโลก รวมถึงสิ่งมีชีวิตบนพื้นโลกในบรรพกาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ปรากฏร่องรอยอยู่ในหินต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาแหล่งทรัพยากรธรณี แนวทางการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ และผลกระทบจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรณี

“ธรณีศาสตร์” หมายความว่า ศาสตร์ด้านธรณีวิทยาที่ครอบคลุมความรู้เบื้องต้น ด้านธรณีภาค อุทกภาค อากาศภาค และชีวะภาค

ข้อ ๔ ให้นายกสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑
มาตรฐานการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม
สาขาธรณีวิทยา

ข้อ ๕ การจัดการงานด้านธรณีวิทยา ต้องมีผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยาเป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๖ ลักษณะงานของสาขาธรณีวิทยา มีดังต่อไปนี้

- (๑) งานวิเคราะห์ ได้แก่ การปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ การศึกษาค้นคว้า การวิจัย ข้อมูลและสถิติต่างๆ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์หรือประกอบการตรวจสอบวินิจฉัย ในสาขาธรณีวิทยา
- (๒) งานควบคุมเกี่ยวกับการสร้าง การผลิต การตัดแยก การขุดเจาะ การรื้อถอน การขนย้าย และการดัดแปลงปรับแต่ง ซึ่งเกี่ยวกับงานด้านธรณีวิทยา
- (๓) งานคำนวณออกแบบ ทดสอบ และตรวจวัดโดยการใช้อุปกรณ์วิชาการและความชำนาญในสาขาธรณีวิทยา
- (๔) งานวางแผนโครงการ ได้แก่ การศึกษา วิจัย และการวิเคราะห์ เพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสม หรือวางแผนโครงการในงานด้านธรณีวิทยา
- (๕) งานสำรวจ จัดทำแผนที่ ติดตาม และประเมินผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ในพื้นที่พิภพ โดยใช้อุปกรณ์วิชาการและความชำนาญในสาขาธรณีวิทยา

ข้อ ๗ ประเภทงานของสาขาธรณีวิทยา มีดังต่อไปนี้

- (๑) งานธรณีวิทยาปิโตรเลียม
 - (๒) งานธรณีวิทยาพิบัติภัย
 - (๓) งานธรณีวิทยาวิศวกรรม
 - (๔) งานธรณีวิทยาเหมืองแร่
 - (๕) งานอุทกธรณีวิทยา
- งานเฉพาะด้านธรณีวิทยา ให้ครอบคลุมโครงการหรือกิจกรรมทุกประเภทและขนาดที่ต้องดำเนินการจัดการเฉพาะด้านธรณีวิทยาตามกฎหมายว่าด้วยงานนั้น

ข้อ ๘ ประเภทงานธรณีวิทยาปิโตรเลียม มีดังต่อไปนี้

- (๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ ธรณีเคมี ศิลาวิทยา ตะกอนวิทยา ธรณีวิทยาโครงสร้าง เพื่อพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ที่คาดว่าจะมีศักยภาพของทรัพยากรปิโตรเลียม
- (๒) งานวิเคราะห์และประเมิน ลักษณะของแอ่งสะสมตะกอนของแหล่งกักเก็บปิโตรเลียมและปริมาณปิโตรเลียม
- (๓) งานสำรวจและจัดทำแผนที่ธรณีวิทยา แผนที่โครงสร้างและแหล่งปิโตรเลียม การกำหนดตำแหน่งหลุมพัฒนาหรือหลุมผลิต
- (๔) งานบริหารและควบคุมการสำรวจทางธรณีวิทยา ทางธรณีเคมี ทางธรณีฟิสิกส์ ทางธรณีวิทยาโครงสร้าง แหล่งกักเก็บปิโตรเลียม รวมถึงการบริหารและควบคุมการเจาะสำรวจหรือขุดหลุมสำรวจ การติดตามผลหลุมระหว่างการขุดเจาะ
- (๕) งานประเมินปัจจัยทางธรณีวิทยาที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการกำหนดตำแหน่งหลุมเจาะ และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อชีวิต ทรัพย์สิน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๙ ประเภทงานธรณีวิทยาพิบัติภัย มีดังต่อไปนี้

- (๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลสถานการณ์ด้านธรณีวิทยา ธรณีโครงสร้าง ธรณีสัณฐานวิทยา ธรณีแปรสัณฐาน เพื่อการกำหนดขอบเขตพื้นที่เสี่ยงภัย
- (๒) งานวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลธรณีพิบัติภัย ได้แก่ ภูเขาไฟระเบิด แผ่นดินไหว รอยเลื่อน สึนามิ อุทกภัย การกัดเซาะ ดินถล่ม และหลุมยุบ
- (๓) งานประเมินความเสี่ยงภัยพิบัติ วางแผนและเสนอมาตรการป้องกันเฝ้าระวัง
- (๔) งานพัฒนาวิธีการพยากรณ์การเกิดพิบัติภัยทางธรณีวิทยา
- (๕) งานการเสนอมาตรการใช้ทรัพยากรธรณีที่ถูกต้องเพื่อลดความเสี่ยงการเกิดธรณีพิบัติภัย

ข้อ ๑๐ ประเภทงานธรณีวิทยาวิศวกรรม มีดังต่อไปนี้

- (๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลทางธรณีวิทยา ธรณีโครงสร้าง ธรณีสัณฐาน เพื่อคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับโครงการต่างๆ
- (๒) งานสำรวจ จัดทำแผนที่ธรณีวิทยา รวมทั้งการจัดแบ่งชนิดของดินและหินตามคุณสมบัติและลักษณะทางกายภาพ การสร้างแบบจำลอง และการจัดทำภาพตัดขวางทางธรณีวิทยา
- (๓) งานวางแผน คัดเลือกวิธี ดำเนินการสำรวจ และประมวลผลการสำรวจทางธรณีวิทยา กำหนดตำแหน่ง คัดเลือกวิธีและควบคุมการเจาะสำรวจและเก็บตัวอย่างชั้นดิน ชั้นหิน และน้ำใต้ดิน
- (๔) งานคัดเลือกวิธีการทดสอบคุณสมบัติทางวิศวกรรมของดินหินและวัสดุก่อสร้างในห้องปฏิบัติการ การวิเคราะห์ผลการทดสอบ
- (๕) งานวิเคราะห์เสถียรภาพฐานราก ความลาดชัน ลาดธรรมชาติและลาดขุด และอุโมงค์ พร้อมทั้งประเมินโอกาสการเกิดการพังทลาย การแนะนำแนวทางป้องกัน การแก้ปัญหา และการปรับปรุงเสถียรภาพฐานราก
- (๖) งานควบคุมคุณภาพการทดสอบต่างๆ ในหลุมเจาะสำรวจ การอุดกมลหลุมเจาะสำรวจ การติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดภายในหลุมเจาะสำรวจ และการติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดด้านธรณีวิศวกรรมอื่นๆ
- (๗) งานวิเคราะห์ผลของการปฏิบัติงานในการสำรวจด้านธรณีวิศวกรรม

ข้อ ๑๑ ประเภทงานธรณีวิทยาเหมืองแร่ มีดังต่อไปนี้

- (๑) งานเก็บ รวบรวม และศึกษาข้อมูลทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ วิทยาแร่ ศิลาวิทยา ธรณีเคมี ธรณีฟิสิกส์ สำหรับค้นหาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ วิเคราะห์การสะสมตัวของแหล่งแร่ ประเมินลักษณะแหล่งแร่ และปริมาณทรัพยากรแร่
- (๒) งานการวางแผนการสำรวจ กำหนดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักร และทางเลือกที่เหมาะสมในการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับแหล่งแร่ การประเมินลักษณะแหล่งแร่และปริมาณทรัพยากรแร่ รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยทางธรณีวิทยาที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำเหมืองแร่
- (๓) งานการวางแผนการทำเหมืองแร่ กำหนดจุดและขั้นตอนการเจาะสำรวจก่อนการทำเหมืองจัดทำแผนที่ธรณีวิทยาแหล่งแร่และสร้างแบบจำลองทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ชั้นรายละเอียด ออกแบบขั้นตอนการทำเหมือง และการฟื้นฟูพื้นที่ที่เหมาะสมต่อสภาพพื้นที่ ลักษณะทางธรณีวิทยา และชนิดของแร่

(๔) งานบริหารและควบคุม การสำรวจทางธรณีวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแหล่งแร่ การประเมินลักษณะแหล่งแร่และปริมาณทรัพยากรแร่ การขุดเจาะสำรวจ และการทำเหมืองแร่ รวมทั้งวิธีการบริหารจัดการผลกระทบและความปลอดภัยในการทำเหมืองแร่

ข้อ ๑๒ ประเภทงานอุทกธรณีวิทยา มีดังต่อไปนี้

(๑) งานเก็บ รวบรวม ศึกษาข้อมูล และสำรวจอุทกธรณีวิทยายบนผิวดินและใต้ผิวดิน งานจัดทำแผนที่น้ำบาดาลและแผนที่อุทกธรณีวิทยา

(๒) งานประเมินปริมาณน้ำต้นทุนของแอ่งน้ำบาดาล และงานประเมินศักยภาพน้ำบาดาลของแอ่งน้ำบาดาล ประเมินปริมาณและคุณภาพของน้ำใต้ดิน ตรวจสอบการปนเปื้อน และพัฒนาน้ำใต้ดินมาใช้ประโยชน์

(๓) งานประเมินศักยภาพแหล่งน้ำบาดาลโดยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อการวางแผนเจาะสำรวจ ตรวจสอบและติดตามประเมินผล เพื่อการพัฒนา และบริหารจัดการแหล่งน้ำบาดาลอย่างเหมาะสม

(๔) งานการบริหารจัดการ ควบคุมการขุดเจาะ พัฒนาบ่อน้ำบาดาล การประเมินปัจจัยทางธรณีวิทยาที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

(๕) งานวิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมต่อคุณภาพและปริมาณของน้ำ งานอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล

ข้อ ๑๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา ประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยาได้ทุกลักษณะงานตามประเภทงานที่ได้รับอนุญาต

หมวด ๒

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต

ข้อ ๑๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีความรู้พื้นฐานในด้านธรณีวิทยาและมีผลการศึกษาในประเภทงานที่จะขอรับใบอนุญาตไม่น้อยกว่าเก้าน่วยกิต ทั้งนี้ผลการศึกษาในแต่ละประเภทงานให้เป็นไปตามองค์ความรู้ที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ไม่อยู่ระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายอื่น

(๓) ถูกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายนี้หรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายอื่นมาอย่างไม่ครบห้าปี

ข้อ ๑๕ ในกรณีและผู้ขอรับใบอนุญาตไม่มีผลการศึกษาในประเภทงานที่จะขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๑๔ (๑) หรือมีผลการศึกษาไม่น้อยกว่าเก้าน่วยกิต ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเข้ารับการฝึกอบรมและทดสอบความรู้ตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้ถือว่าการฝึกอบรมและการผ่านการทดสอบความรู้เป็นผลการศึกษาในประเภทงานที่จะขอรับใบอนุญาต

หมวด ๓

การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ ๑๖ ในการยื่นคำขอรับใบอนุญาต ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการตามประกาศ สภาวิชาชีพ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการยื่นขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาตและค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม

ข้อ ๑๗ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม ต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการ และผ่านการอบรมจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ข้อ ๑๘ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา โดยให้มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับออกใบอนุญาต ต่ออายุ ใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน ผู้ขอรับใบอนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๙ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขา ธรณีวิทยา มีอายุห้าปีเว้นแต่การออกใบอนุญาตครั้งแรกให้มีอายุสามปี

ข้อ ๒๐ ในการต่ออายุใบอนุญาต ผู้ประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควบคุมจะต้องเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ตามที่คณะกรรมการกำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๑ ให้ยกเว้นข้อ ๑๔ (๑) สำหรับผู้ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาธรณีวิทยา ซึ่งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของงาน ประเภทหนึ่งประเภทใดตามข้อ ๗ มาไม่น้อยกว่าห้าปี สามารถยื่นคำขอรับใบอนุญาตได้ ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ พ.ศ.

()

นายกสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี